

Cunillé a Cunillelàndia

MARCOS ORDÓÑEZ

La primera vegada va ser una tarda, al Zurich. Llum de pluja, molt novembre. Dues germanes, en una taula del fons, l'una enfront de l'altra, callades, escrivint, vestides de negre. Com les Brontë, vaig pensar. Era en els dies de *Rodeo*. Jo no havia entès *Rodeo*. Recordo aquella espècie d'irritada impaciència. Què els passa, a aquests personatges? Què volen, què desitgen?

Per què no es mostren d'una vegada, enters, indubtables? Jo era més jove llavors. I no és així, precisament així, com massa vegades funciona la vida?, podria haver dit ella. Ho deia, ho estava dient. Era allí, aquella sensació de vida sota l'aigua, amb sentiments com icebergs que no gosen travessar la superfície del llenguatge. Jo vaig imaginar, aquella tarda, que les germanes Cunillé treballaven en alguna oficina tan llunyana i misteriosa en la seva aparent banalitat com la de *Rodeo*. I després sortien juntes, anaven a un cafè, al vespre, abans que els cafès es convertissin en llocs inofensius, i escrivien durant hores. Així eren llavors per mi, dues, indivisibles: les germanes Cunillé. Elena Posa m'havia parlat d'elles. Escrivien, havien escrit, seguien escrivint moltíssim. Era l'oficina i no era, era el Zurich i no. Jo estava entrant, sense saber-ho, a Cunillelàndia; així va batejar Xavier Albertí, el seu director de capçalera, aquell territori del que aviat començaríem a conèixer el mapa. Llavors vam saber que estàvem allà, de nou, perquè reconeixíem, com en el país dels somnis, les seves llums i les seves ombres, sempre incertes, sempre canviant; els seus llocs recurrents, les zones de pas, els intersticis: el magatzem buit d'*Accident*, l'habitació d'hotel de *Privado*, el pis per vendre a *La venda*, el parc nocturn de *Libra-*

ción. I els seus habitants, sempre solitaris, com escapats d'un quadre de Hopper o una història de Walser; sempre a l'espera que la vida els ofereixi un rostre més càlid i favorable: breus encontres, breus col·lisions, petits equívocs sense importància que acaben tenint una importància capital, que poden canviar una vida sencera.

Llavors ve la nit en què li vam donar el premi per *Libración*, i la germana que desapareix de la foto sota el batre de les ales de l'helicòpter. Uns anys més tard hi va haver un nou contacte. Una tarda de sol, a Hampstead. Asseguts en un banc com l'Home i el Vell de *La cita*, era inevitable pensar en això. No per la trama, mai per la trama. Un d'aquests bancs anglesos que porten inscrits al lloc el nom d'un mort i són una mica el seu esperit, i la tarda sembla no acabar de caure, eternitzada en el temps de la narració, de la *duració* que va cantar Handke. Això va ser el que va passar, més enllà del que poguéssim parlar, per sobre o per sota. Això és el que passa en les seves obres. Els personatges llisquen, sense preàmbuls, cap a aquest estat des del qual poden ser sentides i dites les coses veritablement importants. Sense falsa poesia, sense construcció del sentiment, sense clarins d'avís. Les seves obres, per sort, no es poden resumir o explicar en tres frases: són tot el que queda fora d'un resum argumental. Per altra banda (o per la mateixa), ella sempre s'ha negat, educada però fermament, a explicar o explicar-se, fet que durant massa temps li va valer les etiquetes d'altiva i esquerpa, i també d'autora "difícil", autora de culte o de minories.

Jo no crec que res d'això sigui cert. Obra rere obra, aliena per complet a modes o imperatius comercials, Lluïsa Cunillé s'ha convertit ja en una autora major, que quedarà: la millor *artista* de la se-

La dramaturga Lluïsa Cunillé, amb l'actor Jordi Banacolocha, en un assaig d'*El Bordell*, que s'estrena el proper 5 de novembre al Teatre Lliure. / ROS RIBAS

va generació, i una de les més grans del teatre contemporani. Simplement, ella no segueix el corrent principal, aquest riu sorollós on tot ha de ser resumible i explicable des de la més pura i dura elementalitat, aquesta carretera d'una sola direcció en la qual tothom ha de moure's a la mateixa velocitat, on paraules com "estil"

"Obra rere obra, Lluïsa Cunillé s'ha convertit ja en la millor 'artista' de la seva generació"

o "misteri" s'han convertit en peatges innecessaris.

A Cunillelàndia és impossible preveure el rumb dels diàlegs, els racons on l'acció girarà cap a la banalitat gelada, l'humor o l'enigma. A Cunillelàndia mai saps el que et succeirà, i això, en termes artístics, és el major regal. A Cunillelàndia res és el que sembla a primera vista; tot sentiment té el seu anvers i el seu revers; no hi ha certeses morals ni personatges

"d'una peça". En aquest joc de continus clarobscur, en aquesta renúncia prèvia a jutjar, ella amplia el nostre camp de visió moral, ens enfronta a la nostra inútil voluntat de voler treure conclusions, de voler, sí, resumir, mostrant-nos que la realitat és molt més vasta, contradictòria i complexa del que creïem. Aquesta és la clau del seu art, el veritable riu subterrani que fecunda el seu país: l'esquiva inaprensibilitat de l'ànima, l'ambigüitat extrema de la percepció.

Aquests dies acaba d'aparèixer, gentilisa d'Edicions 62, un llibre fonamental, *Deu peces*, que permet contemplar el poliedre a la llum de la seva darrera dècada, des de la inestrenada *Cel*, on les ales de l'helicòpter van tallar l'aire per primera vegada, fins a aquestes dues peces mestres que són *Barcelona mapa d'ombres* i *Après moi le déluge*. Per mi ha estat un veritable regal perquè hi ha textos que desconeixia (cosa lògica, atesa la seva fecunditat) com *Atlàntida*, la molt koltesiana *La nit o L'estany on els ànecs eren més bells que els cignes*. L'antologia recupera també *La cita*, potser la seva comèdia més lluminosa, el prota-

gonista de la qual fa pensar en una singularíssima mescla entre Eleguá, el déu *yoruba* dels encruaments, i el José Ditirambo de Gonzalo Suárez, i la falsa confessió veritable de Lluís Homar en *Et diré sempre la veritat*, i aquell superb thriller que va ser *Occisió*, una de les poques vegades que he sentit por, una por profunda, en un teatre. Hi ha absències, inevitables a l'hora de seleccionar un material tan abundant: jo trobo a faltar en el compendi la riallada valleinclanesca que va sacsejar la seva adaptació d'*El duo de la Africana* (aquesta temporada es veurà —i s'escoltarà— al Maria Guerrero, per cert), i el tro callat de *Passatge Gutenberg*, un dels carrers més ocults del seu territori, i el cabaret sense música però amb eco d'*El gat negre*, perfumat per les flors negres de Von Horvath. Però el que hi ha és essencial.

Deu Peces. Lluïsa Cunillé. Edicions 62. 544 pàgines. 20 euros

(El volum es presenta demà al Teatre Lliure, on el proper dia 5 de novembre s'estrena l'obra *El bordell*, de Cunillé, dirigida per Xavier Albertí)

MERCAT DE LES FLORS
DANSA I ARTS DEL MOVIMENT

TEMPORADA 2008/2009

CIRC, DANSA, GEST, MOVIMENT I HUMOR

EN AQUEST NOU ESPECTACLE DE LA COMPANYIA MALLORQUINA

Res de Res

Setembre

Del 30 d'octubre al 2 de novembre
i del 6 al 9 de novembre

3 CATALUNYA RÀDIO EL PAÍS

Ajuntament de L'Hospitalet

AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET EDICTE

El Ple de l'Ajuntament de L'Hospitalet, en data 28 d'octubre de 2008, va aprovar entre d'altres, els següents acords:

Primer. Aprovar de conformitat amb l'article 20 i 57 de la Llei reguladora de les hisendes locals, l'establiment d'una taxa per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil.

Segon. Aprovar amb caràcter inicial, de conformitat amb l'article 15, 16 i 17 de la Llei reguladora de les hisendes locals, l'ordenança fiscal corresponent a la taxa per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil.

De conformitat amb el que preveu l'article 17 i següents del Real Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març pel que s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les hisendes locals, el text de la nova taxa per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil estarà exposada al públic, en el tauler d'anuncis de l'Ajuntament, en un diari dels més difusos de la Comunitat Autònoma i en el Butlletí Oficial de la Província, durant el termini de 30 dies comptadors des del dia de la publicació del present edicte al Butlletí Oficial de la Província.

Durant el període d'exposició pública d'aquesta taxa per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil els interessats podran examinar l'expedient en les oficines de l'Administració Tributària, d'aquest Ajuntament, situades al c/ Girona, 10, 1.ª planta, edifici la Farga, i presentar les reclamacions i al·legacions que considerin oportunes.

De no produir-se cap reclamació, passat el període d'exposició pública, els acords adoptats esdevindran definitius, publicant-se, en el Butlletí Oficial de la Província, els acords definitius i el text íntegre de la nova taxa per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil, la qual, s'aplicarà a partir de l'1 de gener del 2009 i tindrà vigència mentre no s'acordi la seva modificació o derogació.

L'Hospitalet, 28 d'octubre de 2008

La tinent d'alcalde de l'Àrea d'Economia i Hisenda
Per delegació de signatura, (3976/2008 de 3 de juny)

El cap de Servei d'Administració Tributària, Santiago Comillas Hernández